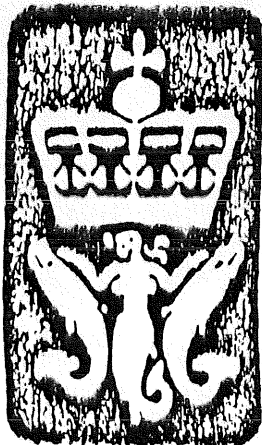
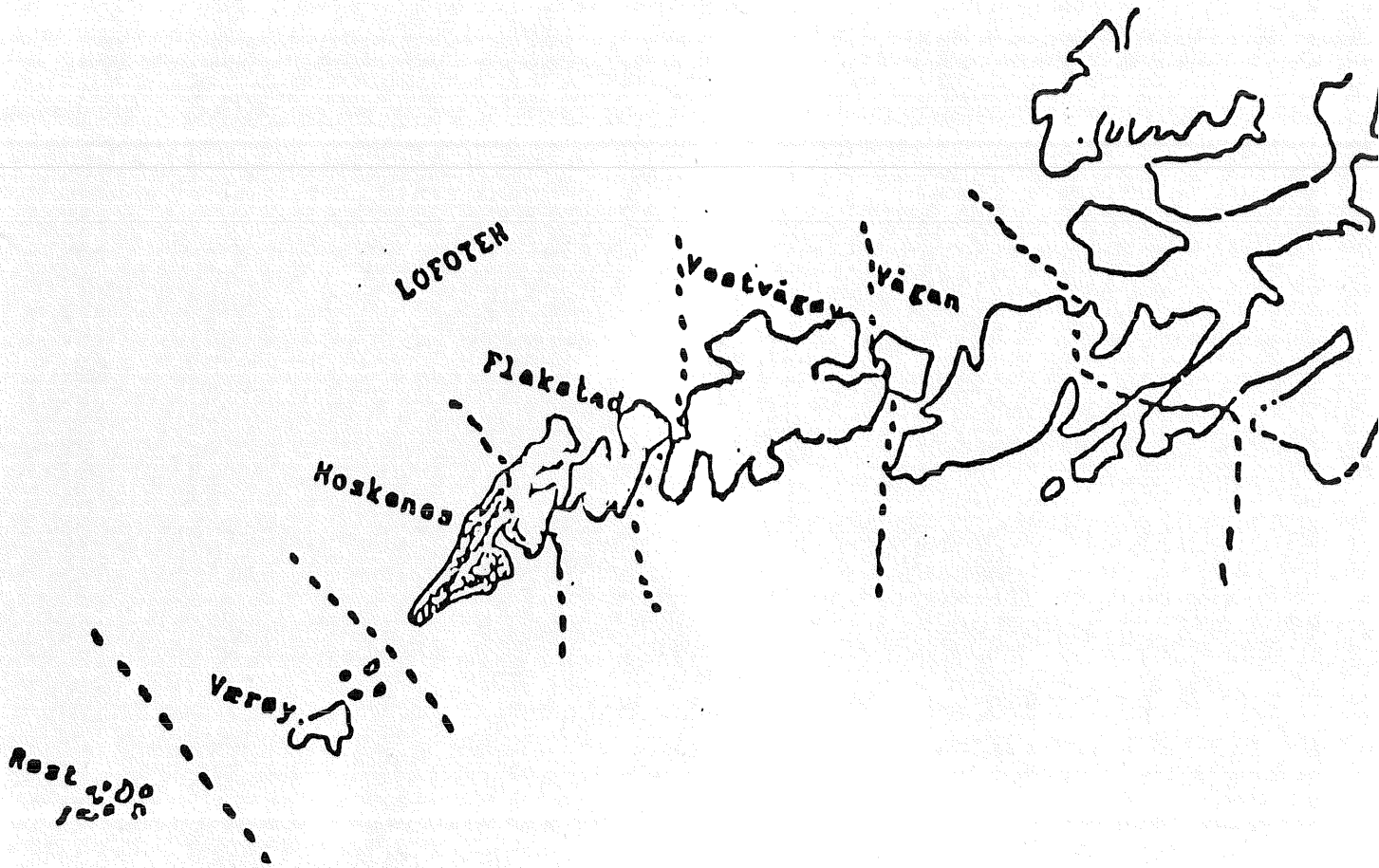

28 JUNI 1990

INT

ÅRSMELDING 1989

Bibl.

**Fiskerirettlederen
i Moskenes**

3448/b 1777

KORT BESKRIVELSE AV MOSKENES KOMMUNE.

Moskenes kommune omfatter sørvestdelen av Moskenesøya. Med sitt særpregne landskap utformet av botnbreer, er det antagelig det fineste i verden av sitt slag. Det er et karrig landskap med lite eller ingen skog eller jord. Fjellene strekker seg i høyder over 1000 m over havet, med Hermannsdalstinden som den største med sine 1034 m.

Kommunenes areal er på 119,77 km. hvorav bare 1% er jord.

Folketallet var ved utgangen av 1989 1436 personer som er en nedgang på 26 personer fra i fjor.

Antall registrerte fiskere var 278, hvorav 233 på blad B og 45 på blad A.

Fiskebåter registrerte i merke registret var ved utgangen av 1989 på 177 fartøyer.

Næringsveiene er utelukkende basert på fiske og fiskeindustri. Av de sysselsatte er ca. 60% selvstendige næringsdrivende og ca. 40 % arbeidstakere.

Moskenes kommune er landets mest ensidige fiskerikommune ifølge offentlige tabeller og statistikker.

De største stedene er Sørvågen og Reine, med Reine som kommunens administrasjonsted.

Fiskeflåten i kommunen er allsidig med båter fra 16-17 fot til 70 fots lengde.

Det drives alle slags konvesjonelt fiske.

Mottakskapasiteten i kommunen er god med fiskebruk på stedene , Tind, Sørvågen, Moskenes, Reine, Kvalvik, Sakrisøy og Hamnøy.

Når det gjelder oppdrettsnæringen, er den kommet bra i gang, med 3 oppdrettsanlegg i drift. Det er et smoltanlegg og to anlegg for skjell. Også her er det søkt om flere tillatelser til etablering.

RETTLEDNINGENS VIRKSOMHET OG FUNKSJON	side	2
1.1	Kontoret	3
1.2	Personalet	3
1.3	Korrespondanse	3
1.6	Tjenestereiser utenfor rettledersonen	3
1.7	Fiskerinemda	4
1.8	Møtevirksomhet i fiskerinemda	4
1.9	Viktige fiskerinemdsaker	4
1.10	Erfaringer i tjenesten	5
2. SYBBELSETTING I FISKERINÆRINGEN		
2.1	Fiskarmanntallet	5 og 6
2.2	Sysselsetting i foredlingsledet	6
2.3	Sysselsetting i oppdrettsnæringen	6 og 7
2.4	Avledet virksomhet	7
3. FISKEFLATEN		
3.1	Merkeregistert	8
3.1.1.	Alderssammensetning av båtene	8
3.3	Konsesjonsbilde for kommunen	8 og 9
3.3.1	Båter som drifter m/p.redskaper	9 og 10
3.3.2	Konsesjoner/tillatelser for sild	10
4. FOREDLINGSLEDDET		
4.1	Fiskebedriftene fordelt distriktvis	11
4.2.1	Ilandført kvantum	11
4.2.2	Ilandført kvantum pelagisk fisk	12
4.2.3	Leveringer utenfor fylket	13
4.3	Fiskeoppdrett	12
5. FISKEOPPDRETT		
6. LÅNE OG FINANSIERINGSKILDER		
6.1	Statens Fiskarbank	14
6.2	Andre finansieringskilder	
7.	TILTAKSPLANER	15
8.	KORT PROBLEMIORIENTERING	16

Kapittel 1. Rettledningskontorets virksomhet og funksjon.

1.1. Kontoret.

Fiskerikontoret ligger på Reine. Det er plasert i kommunens administrasjonsbygg, i andre etasje. Det er god utsikt over Reine havn og ellers over stedet. Kontoret består av 2 rom, hvert på ca. 20 kvm. Når det gjelder innredning og utstyr, kan en vel si at det er relativt sparsomt etter dagens behov og krav. Når det gjelder bekvemmelighetene ellers på huset, som spiserom, og toalettforhold, ble det innredet ny kantine på kvisten og nye toalett som ble tatt i bruk i november mnd.

1.2. Personalet.

Kontoret hadde i 1989 følgende bemanning:

Fiskerirettleder	Werner Mikalsen
Kontorfullmektig	Liv Monsen

1.3. Korrespondanse.

Det ble i 1989 ekspedert: 911 utgående skriv
806 inngående skriv

1.4 Tjenestereiser utenfor rettledersonen.

22 og 23.06.	Nordland Fiskarlags årsmøte	Werner deltok.
17. nov.	Julebord hos Fiskerisjefen	Werner deltok.

1.7 Fiskerinemda.

Fiskerinemda i Moskenes besto av følgende personer i 1989:

Medlemmer: Jan A. Jensen, Reine, formann
Oddvar Berntsen, Kirkefjord, nestformann
Alf J. Johansen, Reine
Arne Larsen, Sørvågen
Tove Paulsen, Å.
Varamedl.: Hans Inge Bergh, Sørvågen.
Karsten Steffensen, Hamnøy.
Klarise Jakobsen Sørvågen.
Johannes Gylseth, Reine
Nordis Ernsten Kirkefjord.

Fra juni mnd. ble Jan Jensen fritatt som medlem på grunn av flytting fra kommunen. Hans Inge Bergh ble da valgt av formannskapet som ny formann. Fred Bergquist kom inn som nytt medlem av nemda.

1.8. Møtevirksomhet i fiskerinemda.

Det ble avholdt 10 ordinære møter og 6 møter pr. tlf. i 1989, med tilsammen 97 saker. Samlet møtetid var 18,5 timer.

1.9. Viktige fiskerinemdesaker.

Sakslista ser slik ut for 1989:

Fiskarmanntallsaker	10 stk.
Søknader ulike slag statens fiskarbank	10 "
Søknader Statens Fiskarbank Likviditetslån	13 "
Søknader Statens Fiskarbank Kondemneringstilskott	3 "
Søknader Statens Fiskarbank Arbeidsmiljøinvest.	10 "
Søknader Statens Fiskarbank Energiøkonomisering	0 "
Søknader Statens Fiskarbank Likv.tilskott	21 "
Garantikassen	22 "
Oppdrettsaker	0 "
Konsesjoner	0 "
Kommunalt næringsfond	7 "
Andre saker	1 "

1.10. Erfaringer i tjenesten.

Det meste av arbeidet er knyttet til klientbehandling i forskjellige sammenhenger. Hovedtyngden ligger på det som har med lån og tilskott å gjøre, men det stilles også mange spørsmål i forbindelse med andre ordninger angående sosiale og økonomiske ting. I og med at det er blitt så vidt mange forordninger og regler/forskrifter - som ikke alltid er like lett å tolke - oppsøker fiskerne kontoret for å få hjelp. Ellers er inntrykket vårt, at fiskerne oppsøker kontoret i alle slags sammenhenger - også saker som ikke er vårt område, og samarbeidet med fiskerne er relativt bra.

Kapittel 2. Sysselsetting i fiskerinæringen.

Tabell 2.1. Fiskermanntallet, pr. 31.12.89.

Aldersgrupper	Blad A	Blad B

15-19 år	0 (0)	15 (11)
20-29 "	1 (0)	53 (55)
30-39 "	1 (0)	51 (51)
40-49 "	4 (2)	41 (44)
50-59 "	8 (6)	47 (51)
60-67 "	6 (6)	22 (17)
67-69 "	5 (4)	2 (4)
70 år og eldre	18 (16)	2 (2)
	45 (34)	233 (235)

(Tallene i parentes er for 1988.)

Gjennomsnittalder på liste B er 40,04 år (39,89 år)
Gjennomsnittalder på liste A er 65,86 år (65,26 år)

KOMMENTARER TIL TABELLEN.

Fiskarmanntallet varierer fra år til år, og økte med 9 personer fra 1988 - 2 færre på blad B og 11 flere på blad A.

At blad A fikk denne tilgangen, skyldes at inntakskriteriene er så "milde" at det er nesten ikke mulig å gi avslag på slike søknader. Flere vil inn i manntallet for å kunne tjene litt ved siden av pensjonen eller annet arbeide, og det er snart ikke mulig uten å være oppført i fiskarmanntallet.

Tabell 2.2. Sysselsetting i foredlingsleddet, målt i årsverk. (konv. bruk)

Årstall	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Antall årsverk	87	71	86	83,5	70	69

Kommentar til tabellen:

Tallene er basert på opplysninger som kontoret har innhentet fra forskjellig hold.

2.2. Sysselsetting i oppdrettsnæringen.

Årstall	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Antall årsverk..				9,7	15	19,2

KOMMENTARER TIL TABELLEN:

Tallene er basert på opplysninger som kontoret har innhentet fra forskjellig hold.

I tillegg til dette er det etablert et firma (Rainbow Delica) som driver med røyking og videreforedling av laks. Denne bedriften antar vi har ca. 16 årsverk, slik at oppdrettsnæringen beskjeftiger anslagsvis 35 personer.

Det er jo gledelig at i en ellers dyster situasjon for fiskerieringen, så har antall ansatte i foredlingsbedritene økt, takket være oppdrettsnæringen. Totalt beskjeftige på konvensjonelle bruk og i oppdrett er da tilsammen 104 personer.

2.4. Avledet virksomhet.

Servicevirksomhet.

Serviceart.	Ant. bedr.	Salg motorer	Slipp	Rep. skrog.
Mek. verksteder	1	1		
Elektro	0			
Bankringstasjoner	3			
Slipp			3	
Redskapsservice	1			
Regnskapskontorer	3			
Velferdstasjon	1			
Egnesentraler	9			

Kommentarer:

Det eneste elektro firmaet i kommunen, som var en filial under Ballstad Jernvareforretning, har nedlagt sin virksomhet. Det er et stort savn for fiskeflåten som nå må til Aust Lofoten for å få det de trenger av ekkoloddpapir og andre elektriske artikler og reparasjoner.

KAPITTEL 3. FLATEN.

3.1. MERKEREGISTERET

Lgd. i m.	Status	Avgang	Tilgang	Status
	1/1-89	1989		31/12-89
0,0 - 4,9	32	2	0	30
4,9 - 9,9	91	11	7	87
10,0 - 14,9	32	3	1	30
15,0 - 19,9	22	2	0	20
20,0 - 29,9	6	0	0	6
over 30 m	0	0	0	0
Totalt	183	18	8	173

Tabell 3.1. viser tilgang og avgang av fartøyer i løpet av 1989.

Det fremgår her at vi i løpet av året hadde tilgang på 8 fartøyer, mens det var en avgang på 18 fartøyer, d.v.s. en netto avgang på 10 fartøyer.

Tabell 3.1.1. ALDERSSAMMENSETNING.

LNGD.	FØR 1929	30-39	40-49	50-59	60-69	70-74	75-79	ET.79-
-0,0- 4,9					3	12	9	5
5,0- 9,9				10	20	18	15	24
10,0-14,9		5	4		5	5	7	6
15,0-19,9	3	1		2	6	5	1	2
20,0-24,9				2	1	2	1	
25,0-29,9								
30,0-34,9								
35,0-39,9								
40,0-44,9								
45,0-49,9								
50,0 og over								
Totalt	3	6	4	14	35	42	33	37

I tillegg kommer 2 båter som er uoppgitt årstall på.

3.3. KONGESTJONSBILDE FOR MOSKENES KOMMUNE.

	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Hvalfangst	8	7	7	7	7	7	7
Reketrål	1	0	0	0	1	1	1
Torsketrål	1	1	1	1	1	1	1
Loddetrål	2	2	2	2	2	4	4
Snurpnot sild			1	2	2	2	2
Drivgarn laks	2	2	2	2	2	2	2

Kommentarer til tabellen.

Moskenes kommune har tilsammen 17 konsesjoner som er fordelt slik:

- *** 7 stk. hvalkonsesjoner
- *** 4 stk. loddeetrål
- *** 2 stk. snurpenot for sild
- *** 2 stk. drivgarn etter laks
- *** 1 stk. rekeetrål
- *** 1 stk. småtrålkonsesjon

3 båter har kombinasjonen hval og loddekonsesjon,
1 har hval og sildesnurpenot,
1 har lodde og rekeetrål,
mens resten av båtene har bare 1 konsesjon.

Når det gjelder hvalkonsesjonene, ser det ut til at disse bare blir "papirkonsesjoner" og ikke noe som en kan forvente effekt av. Moskenes er jo den kommunen som er blitt hardest rammet når det gjelder stopp i fangst av vågehval, og fiskerimiljøet er sterkt preget av dette. Kun 1 av båtene har fått til alternativ drift i forbindelse med omlegging til autolinedrift. Ellers har 1 båt satsset på blåkveitefiske, men også denne ressursen har vist seg å avta sterkt de siste 2 år, slik at det ikke har blitt noe lønnsomt fiske.

Tabell 3.3.1. Båter som drifter med passive redskaper.

Redskaper	garn	sn.vad	lina	juksa	komb. autoline	
Antall						
båter	18	10	37	10	7	1

Tabellen er utarbeidet etter statistikken vi fører i forbindelse med lønnsomhetsundersøkelsen for budsjettneemda, og omfatter båter over 8 m. lengste lengde.

Under rubrikken kombinert har vi følgende:

*** 3 stk. snurrevad /reke
 *** 1 " snurrevad/seinot
 *** 1 " reke / garn
 *** 1 " snurrevad/line
 *** 1 " reke/torsketral

Noen båter drifter med flere bruksarter omtrent like lenge pr. år. Disse er ført opp under den kategori hvor de har den lengste driftstiden. Dersom noen har akkurat like lang driftstid på flere bruksarter, blir de ført under rubrikken kombinert.

Tabell 3.3.2. Konsesjoner/ tillatelser for sild og laks.

Snurpenot	Landnot	Sildegarn	Lakse-garn
2			2

Når det gjelder fiske med sildegarn, er dette fritt for alle fiskere dersom de oppfyller betingelsene til båt og fiskermanntallet. Silde kan en ta på det redskap en selv måtte ønske, innen den kvoterammen som er satt opp.

Kapittel 4 . FØREDLINGSLEDDET.

Tabell 4.1.Fiskebedriftene fordelt distriktsvis.

Distrikt/ fiskevær	Fryseri	olje/mel fabrikk	Konv. bruk	Tran- damp	egne -sentral	Annet
Hamnøy	1		3			1
Reine	2		3	1		3
Moskenes	1		1			2
Sørvågen			1			2
Tind			1			
Å	1		1			1
Totalt	5		10	1		9

Tabell 4.2.1. Ilandført kvantum bunnfisk og skalldyr i kommunen (tonn rund vekt verdi i 1000 kr.)

Samlet kvantum i kg.		4.667.952 kg	Enheter kr., kg., hl.
Fiskemerte	Rundvekt	Verdi	
Kveite	347	8.186,-	
Rødspette	33.129	194.539,-	
Blåkveite	6.003	36.338,-	
Brosme	96.225	383.893,-	
Skrei	2.753.934	21.601.054,-	
Annen torsk	676.555	5.009.560,-	
Lange	45.757	284.338,-	
Blålange	151	777,-	
Hyse	547.280	2.647.518,-	
Sei	383.578	1.137.051,-	
Lyr	70	385,-	
Steinbit	9.905	30.310,-	
Uer	54.763	191.815,-	
Rognkjeks	703	2.401,-	
Breiflabb	915	6.386,-	
Annen fisk	6.043	6.716,-	
Biprodukter i form av lever og rogn:		892.264,-	

ANVENDELSE:

	FERSK	FRYS	SALT	HENGING
1989		TALLMATERIALE	MANGLER	
1988		TALLMATERIALE	MANGLER	
1987	481	1259	1919	2976
1986	331	989	1474	1763

FISKEREDSKAPER.

	GARN/LINE	JUKSA	NOT	TRAL	SN.VAD	ANNET
1989		TALLMATERIALE		MANGLER		
1988		TALLMATERIALE		MANGLER		
1987	3384	616		1411	969	260
1986	2559	357		1136	511	27

VERDI AV FANGSTKVANTUM		KVANTUM	VERDI/SKALLDYR
1989	Kr. 32.777.219,-	0	0
1988	Kr. 35.983.000,-	0	0
1987	Kr. 57.812.000,-	0	0
1986	" 29.653.000,-	0	0

(Tallene er foreløbige og må taes med forbehold.)

KOMMENTARER TIL TABELLEN:

Kvantumsmengde og verdi i kr. er basert på statistikk pr. uke 46 fra Norges Råfisklag.

(Tallene er foreløbige og må taes med forbehold.)

Tendensen viser nedgang både i kvantum og ikke minst i verdi. Torskestoppen 18. april er en medvirkende årsak til dette. Store deler av flåten ble liggende i opplag resten av året grunnet mangel på fangst av andre fiskeslag.

Innblandingingen av torsk var for stor, og bifangstprosenten for lav, slik at fiske etter sei på høsten med garn var vanskelig. En del båter gikk til Finnmarka på hysefiske, men også dette fisket ble sterkt ampurtert grunnet kvotebegrensninger.

Den minste del av flåten prøvde på Lofotens ytterside med seihiling, men været og til dels for mye torsk i fangstene bød på problemer også for disse båtene.

TABELL 4.2.2. Ilandført kvantum pelagisk fisk i kommunen (tønn rund vekt, verdi av dette i 1000 kr.)

FISKEBLAG	KVANTUM			VERDI		
	1987	1988	1989	1987	1988	1989
-						
FEITSILD	212	63	37	245	144	107
VINTERSILD	94		14	170		61
ANNET						

KOMMENTARER TIL TABELLEN.

Som det fremgår av tabellen er kvantumet for sild gått betydelig ned i fra i fjor. Det var store forekomster av sild, spesielt i Gratangen / Aust - Lofotenområdet, men silda sto så dypt at den var svært vanskelig å fange. En del av de større båtene fikk tatt en liten del. For de mindre båtene var det total bom. Mangel på føringsbåter og avtaksproblemer var også et problem fiskerne måtte stri med.

(Tallene må tas med forbehold, da de ikke er korrigert for eventuelle feil.)

TABELL 4.2.3. Fangstleveringer utenom fylket.

Tallene for 1989 mangler. Vi har ikke motatt statistikk for disse leveringer.

TABELL 4.3. FISKEOPPDRETT.

I Moskenes kommune var det ved utgangen av 1989 følgende konsesjoner:

3	laks/ørret
2	torsk
2	smolt
5	skalldyr

Torskeoppdrettetene er ikke kommet i gang, det samme gjelder for et av smoltanleggene og 2 av skalldyranleggene. Et anlegg for stamfisk/klekking er også kommet i drift, men tillatelse av dette anlegget har ikke dette kontor fått bekreftelse på.

KAPITTEL 6. LÅNE OG FINANSIERINGSKILDER.

TABELL 6.1. ØMSØKTE OG INNVLGEDE LÅN I STATENS FISKARBANK.

ANT.	SØKNADSTYPE	ØMSØKT	INNVLØET
0	Nytt Fartøy		0,-
1	Brukt fartøy		200.000,-
4	Rep. skrog/motor		510.000,-
1	Nytt styrehus		400.000,-
0	Ny motor	0,-	0,-
1	Mekanisert linedrift		200.000,-
0	Fiskeredskaper		0,-
13	Likviditetslån		(4stk.) 240.000,-
11	Arbeidsmiljøtilskott	?	455.500,-
1	Energiøkonomisering	?	26.000,-
4	Kondemnering		1.177.000,-
0	Effektivisering	0,-	0,-
21	Likviditetstilskott		(11 stk.) 605.000,-
3	Tilskott -hvalfangst		700.000,-
1	Tilskott gjeldsanering		200.000,-

I tillegg til dette:

1 har fått refinansiering

1 har fått rentestøtte

21 har søkt og fått avdragsutsettelse/forlengelse med lånene.

KOMMENTARER:

Tabellen sier vel i grunnen alt om situasjonen i fiskeriene i dag. Flesteparten av søknadene gjelder L.K. lån og tilskotts ordninger av forskjellige slag.

Når det gjelder nyinvesteringer i flåten, er det kun sjarker som kjøpes, fortrinnsvis brukte. Vi har således registrert 6 sjarker som er privatbank finansiert.

*** 1 sjark	7,00 m	*** 1 sjark	7,8 m
*** 1 "	8,30 "	*** 1 "	9,72 "
*** 1 "	9,75 "	*** 1 "	10,10 "

Fiskerne er avventende til ressursituasjonen, og er betenkt over å investere i million beløp til større fartøy slik situasjonen er blitt i norsk fiskeriering i dag

KAPITTEL 7. TILTAKSPLANER.

7.1. Revidering og rullering av tiltaksplaner i Moskenes, fordelt distriktsvis.

Den vestlige del av kommunen som består av Å, Tind, Sørvågen og Moskenes. Viktige tiltak.

1. Moloutbygging på Å. (Prioritert på 2.pl.i kommunen.)
2. Mudring /molo på Tind.
3. Almenningskai/småbåthavn i Moskenesvågen.

Slippen i Sørvågen er flittig benyttet til opptak og pussing av båter.

Slippen i Moskenesvågen blir nå lite benyttet.

Den østlige delen av kommunen som omfatter Reine, Hamnøy og Reinefjordene med stedene der:

1. Moloutbygging på Reine.
2. Moloutbygging i Kirkefjorden.
3. Moloutbygging på Hamnøy.

Slippen og det mekaniske verkstedet på Reine er i full drift, og er beskjeftiget med arbeide av forskjellige slag. Det er vel mest biler de er beskjeftiget med nå etter de dårlige tider det har vært -og er - i fisket.

KAPITEL 6. KORT PROBLEMIORIENTERING.

1989 er det året hvor det snakkes om før og etter den 18.april. Da ble det nemlig stans i torskefisket. Siden den tid har det vært store problemer for mange av fiskerne, de fleste kan man vel si.

Dette skapte stor pågang på fiskerikontoret hvor fiskeren "skriftet" om sine problemer, både økonomiske og andre. Siden den tid har det ikke bestandig vært like moro å være fiskerirettleder eller kontoransatt.

Situasjonen er nemlig snudd helt om fra det den engang var - og var tenkt å være: Fra å være et kontor som skulle hjelpe fiskerne med å plassere sine penger i båter og utstyr, er det nå det motsatte hvor de spør oss om hvordan de skal tjene til livets opphold.

Når en så vet at det er lite vi kan gjøre på det økonomiske området, og i tillegg må si at det desverre ikke er tillatt å fiske hva en selv vil, da er det nokså frustrerende å sitte i denne posisjonen.

Antall årsverk i foredlingsleddet har imidlertid økt fra forrige år, fra 85 i 1988 til ca. 104 i år (oppdrettsnæringen er inkludert i tallene).

Fangstverdien er ytterligere gått ned med 3,2 mill. kr.

Trålkonsesjonen vi fikk tildelt i forbindelse med nybygg er det ikke blitt noe av, og fristen for å kunne benytte den er faktisk gått ut.

Med det stadig minkende kvantum av fisk landet i Moskenes, har det blitt for lite til alle fiskebrukene. Dette har resultert i at 3 anlegg har fått innvilget kondemneringstilskott.

Det er vel enda for mange etter dagens ilandbrakte kvantum, men hvordan skal det bli når fisket tar seg opp igjen og blir som i gamle dager?

Reine, 21. juni 1990

Werner Nilsen
FISKERIRETTLEREN
i Moskenes

